

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednoga, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovce, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Glejte pravico!

V sistemi dače po prinosi se ta načela ne dajo izpelati, ar je nemogoče izvednati dače na podlagi sistema dače po prinosi. Tudi mešani sistem dače v Sloveniji i Dalmaciji, dača po prinosi, kcoj dača na osebno dohodnino, ne da zaželenoga rezultata.

Edini sistem ki pripomore tem načelom do velave, je sistem dače po osebno prihodi združen z dačov na osebno imovino pri večjih dohodkih. Namen toga sestanka je, da se pri vsakšem davkoplačevalci v skupnosti ogledajo vsi njegovi dohodki i cela njegova čista imovina i da se s progresivno davčno stopinjo zadene močnejša gospodarska moč. Ta sistem analizira tudi gospodarsko moč iz socialnoga stališča.

Vekše dohodke i vekše premoženje more zadeti vekša stopinja dače; ozirati se pa more na davčnoga obvezanca z mnogobrojnov družinov, da njemi ostane potrebni deo dohodka za vzdržavanje njegove družine. V tem pogledi je dača na osebni dohodek najbolj socialna. Obenem je ta dača v zvezi z dačov na osebno imovino najpravičnejša za obdavčenje vekšega imetja.

Deleč smo oddaljeni od pravoga izvednačenja dač, šče dugo bomo mogli čakati na uvedbo pravilnoga davčnoga sistema. Težkoče, ki ovirajo to delo, neso nepremaglive, trebe le resne vole i energičnoga dela. Či se resno misli na izvednačenje dač, se ne sme to pitanje odlagati, ne obstoječih težkoč državati, nego se more pomali približuvati zaželenimi cili. Zavolo velikih razlik glede posameznih davčnih sistemov v našoj državi, zavolo tehnične i finančne nemogočnosti v doglednom časi izvršiti vse predpriprave za izvednačenje se more po misli davčnih vučenjakov izvednačenje davčnoga zakonodajstva z uspehom i gotovostjov izvršiti samo pomali.

Gospodje narodni poslanci! Pri davčnoj reformi se ne sme presoditi samo sistem i načela, nego se more posebi ugotoviti, ali so posamezne določbe v skladi z današnjimi gospodarskimi i socialnimi razmerami, ali so v skladi z življenjem, ali so mogoče zdajšnje določbe bogše kak nove, i končno se more ugotoviti, čidi interesi so več ali menje tangirani, ali upravičeno ali neupravičeno i ali so ne mogoče ogroženi interesi kakšega stana.

Davčna reforma, posebno reforma neposrednih dač, je fundamentalni kamen i streha dobro vrejene države. Cio iste more biti: splošnost pri obremenitvi, vednakost i enakopernost, poleg toga pa progresivnost. (Klici: Tako je!)

Mesto da bi vlada temeljito preštudirala razmere, upoštevala misli vseh davčnih vučenjakov i vseh gospodarskih krogov, je lani hitro predložila zakon od neposrednih dač, ki je zbuđo splošno nevolu i najostrejši odpor vseh gospodarskih krogov.

Gospod finančni minister je ne vzeo za podlago modernih zakonov sosednih držav, nego je predložo zakon, ki je slab prepis slaboga madjarskega zakona. (Klici: Tako je!) Vsi ljudje so odklonili predloženi zakon, od katerega je nešeto razpravljati ne zakonodajni i ne finančni odbor.

Pričakovalo se je, da bo sedanj gospod minister vpoštevalo razmere i v sporazumi z gospodarskimi krog predložo modern zakon od neposrednih dač. Namesto toga je pa vrino v dvanajstine za mesece julij, avgust i september členu 18. do 20. ki je vpeljuje nekše začasne izvunredne doklade na predpisano skupno šumo neposrednih dač z vsemi državnimi dokladami vred. Glavne določbe teh členov so: Za leto 1923. se vpeljuje začasno izvunredna doklada na skupno svoto neposrednih dač z državnimi dokladami vred. Ta doklada znaša pri dači na zemljišče 5 dinarov na eden dinar, a na vse ostale neposredne dače 30%.

Grajati moremo, da se s kratkimi, površnimi i nejasnimi členu v zakonu od dvanajstinah napravijo prvi koraki na poti davčne reforme. Grajati moremo, da se ne vpoštevaljo različni v posameznih pokrajinah obstoječi davčni sistemi. Grajati moremo, da se ne vzeme v poštev prevelka obremenitev posameznih pokrajin, kak tudi nevednako plačuvanje dače v posameznih pokrajinah. Grajati moremo, da se bo dača pobirala za celo leto 1923. to je tudi za nazaj. Končno moremo grajati, da se je pri podelitvi olajšav ne gledalo na enakomerno za vse pokrajine.

Povišanje neposrednih dač po teh členih se je zvršilo brez pomisleka, kakša je tista vrsta dač, ali odgovarja davčni moči davčnih obvezancov, ali je socialno pravično, ali je iz državnih finančnih i gospodarskih razlogov priporočljivo i izvedljivo. Različnost v navijanju davčnoga vijaka se bo s tem povejšala.

Glede posameznih neposrednih dač trbej omeniti sledeče. Hižna najemnina je vpelana na podlagi avstrijskoga davčnoga zakona. V Sloveniji i Dalmaciji je hižna najemnina neznosno breme za hižne posestnike. Znano je, da je hižna najemnina bila v Avstriji najvejša v celoj Evropi. Zavolo toga vidimo, da so najhujše prizadeti hižni posestniki v Ljubljani, ki morejo plačuvati 20% od precenjene najemnine, v drugih krajih Slovenije i Dalmacije pa 12% gda se plačuje v Srbiji samo 3%. (Klici na desnici: To je davčna vednakost!) Zvišanje hižne najemnine za 30% bo neugodno vplivalo na stavbno delavnost. To moramo posebno grajati v časi velke stanovanjske krize. Povdarjati morem, da je ta dača nesocialna dača, ar onemogoča gradbeno delavnost i obremenjuje tiste ljudi, ki žmetno dobijo stanovanja i morejo zavolo te visike dače plačuvati visiko stanarino.

Dale

NEDELA.

Po risalah deseta. Evangelium sv. Lukača XVIII. 9—14. Jezuš oznanjuje priliko od Farizejusa i Publikanuša, kak molita v cerkvi.

Pokoro delajmo.

Moram pokoro delati. Grešio sam i s svojimi grehi sam razirgao, oropao, razklačo, zamazao božo diko! To moram popraviti ovak božega lica nikdar ne bom vido. Na to me vera vci. Tu mi niti sam Gospod ne more pomagati, ar On svoje bistvo, svojo diko ne more drugom prepustiti ar či bi to včino, ne bi bio več Bog. Kak bi ti brez razuma i vole postao živinče, tak bi Bog brez svoje bože dike prestao biti najvišiša oblast. Zato moram pokoro delati, ka oropano diko Bogi nazaj spravim. To či ne včinim, konec je mojemu vekivečnomu blaženstvu. Ne jaz, gospod Jezuš pravi kak pri sv. Lukači evangelisti čemo: „Či pokore ne bote delali, vsi se pogubite.“ (Luk. XVIII 3.) Sv. Duh Bog mi grozi: „Či pokore ne bomo delali, v gospodove roke pridemo.“ (Eccli. II. 22.) Sem priti pa je nekaj strašnoga. Ar sv. Pavel apoštol pravi: „Strašno je priti živomi Bogi v roke.“ (Hebr. X. 31.) I kak ne bi bilo tudi strašno to?! Smo mogoče ne čili i skoro vidili v evangeliji to strahovitost, kda Jezuš opisuje, grozne kaštige nad nepokornim Jeruzalemom. Pa ne samd, da opisuje nego šče nekaj strašnejšega vidimo nad ne pokorov: Jezuš se joče. Večna radost se razjoče, najmočnejše srce se gene i toči bridke skuze. Pitaš kakaj? Naprej je vido, kak strašno boš na vekomaj trpela grešna, nepokorna duša i zato je jokao. Pokorimo se, ka skuze božega Sina ne bi zaman tekle za nas.

Novi boj proti ljudstvi.

I.

Svetovnoj bojni je že pét let kaj je minola, i od tega mao to pravijo, da mir kraluje na zemli. Ali jas to pitam, kje je mir? Proti tistim, šteri neso meli orožja v roki ešče dale trpi boj i zničiti je šče. Té novi boj je proti nam, proti našemi slovenskomi ljudstvi. Ali či je dnes žmetno nositi nam to bremen, zato se mi od tega boja ne bojimo, izide ešče naša zvezda tudi, zide še svetlo sunce.

I zdaj glédajmo té veleki boj, šteri je vekši, kak svetovna bojna. Amerika je premagalo alkoholizem. Ali potem so gorstanoli ti zmagani alkoholčni fabrikantje, organizirajo se i boj začinjao proti zakoni. Ali naj ne misli ničše, kaj se te boj samo v knjigaj i časopisaj bije, ne! Té novi boj tudi ma svoje tope, orožje, soldate, oficire, kak drugi boj. Cio tega boja vidimo. Zničiti, zmagati antialkoholizem i ešče bole veliki dobiček spraviti alkoholčnim fabrikantom i gostilničarom. I keliko ljudi je že na nikoj spravo i keliko ji ešče na nikoj spravi alkohol. Na to si ne mislijo tisti šteri brezi srca znajo glédati, kak pride na nikoj države, kak grata ronjava ljudstva telo i duša, zničijo cela držine, ar takši samo za sebe glédajo, za svojo dobroto, blajženost, za svoj žep. Boj je začno alkohol proti ljudstvi, proti treznomi žitki. Z vékšimi lažami so ne agitirali kre svetovne bojne, kak kre alkohola. Casopisi, plakatje i ljudje vsi to nazvestjavajo, ka alkohol (vino, piva, palinka) človeka blajženoga, močnoga, bogatoga napravi i ka tisti, šteri so proti alkoholi so proti državi, so proti slobodčini, so proti dobroti i zdravji. I v tom je to žalostno, ka ljudje takšim lažlivim govorom nasedejo i či ščejo ali ne pristopijo za vojaka k tistim, šteri proti ljudstvi, proti državi i družini pelajo boj. Z najbolje hüdum prijatelom se združijo, z alkoholom. Ne znamo, ničše nezna, kak dugo de ešče kraljuvo alkohol, i kak dugo de žeo njegov čaren košec na etom sveti. Ali to je moje svetlo vŕvanje, ka eto bojno mi dobimo,

što smo proti alkoholi, ka de naše delo zmagalo alkoholizem, štero ljudstvi na veliki hasek bude. Či alkoholisti boj začnejo, mi ga gor zememo ž njimi, i mi več vüpanja mamó, kak oni. Nas more podpérati vsaki, što je na ljudstvo, što šče bolši pridočas. Podpéro de nas vsakši, steri v Bogi vörje. Bože delo pa nemore buknoti, ar je samo pri Bogi moč i gloria.

II.

I ešče eden drügi boj lada med našim slovenskim ljudstvom, šteri našega Prekmurskoga ljudstva krščanski i moralični düs zniči, či de ešče dolgo trpo. I šteri je té dragi boj? Ples. Ples pa premaga narod, premaga vero i premaga državo. Mislim ka šteri človek v sebi krščanski düh ma, on je proti plesi, proti veseliam. Ples krščanstvo i dobre jakosti na naj spodnjo stubo spravi. Ka si misliš ti poštena mati, či si gospodska, ali kmetska da tvojo dekló eden mladenec obine pri plesi, šteri jo ešče nigdar ne vido, nego na veselici jo spoznao? Kaj bi ti rekla, či bi to včino eden mladenec v tvojem saloni, ali v tvojoj hiši. Pa med dvema nega nikšega razločka. Kje se mladina več hüdogá i greha vči, kak na plesni veselici. Dobro bi bilo, či bi naši dühovniki i vučitelje hasnovito včenje držali našoj mladini, i to bi lahko činili vsako nedelo po popoldni i mislim,

da bi mladina pomali rada gor poiskala dühovnike i vučitele. I za mali čast bi se kazao našega dela dober sad. Žalostno, da je pa istina, kaj je to pri nas evangeličancaj trno potrebno, naša mladina je preveč velikoga slobodnoga mišljenja. I zakaj je to, zato ar pri nas cura pastorális spi, ali se pa naši dühovniki ne ščeó z tem brigati. V tom so dosta naprej naši katoličanski bratje.

Zato, dühovniki, vaša dužnost je proti tomí stanoti, ne gledajte nevoło z vküp djanimi rokami. Či ščemo stalne, močne krščanske kotrige, te moremo pri mladini začnóti naše delo.

Ali mladina pötrebüje düševne, telovne potrebsčine, ar či je telo ne zdravo, te je düša tüdi betežna. Veliki rimski pisatelj i vučitelj Juvenalis tou pravi „Mens sana in corpore sano.“ V zdravom teli zdrava düša. Na to tüdi moremo paziti, naj teló naše mladine tüdi zdravó bude. To pa samo z telovadbov moremo doségnóti. To bi te mogli doségnóti, či bi se mi tüdi zdrüžili z naših kath. bratov „Orlovskim družtvom.“ Či bi mi evangeličanci tüdi nastavili Orlovska družtva, v šterom bi se skrbeli za naše mladine düševne i telovne potrebsčine. Po tom bi mi meli stalne, močne Kristušove vojake, stalne krščenike, šteri bi nigdar ne zatajili Kristuša.

HARI LEOPOLD
ev. bogoslovec.

Domača politika.

Ar so srbski radikalci ne držáli pogodbe, štero so sklenoli z našov strankov i muslimani i štero smo v prejšnjih Novinah popisali, so to pogodbo prinesle tüdi vse druge horvatske naše i muslimanske novine. Ar je pa radikale zdaj jako sram postalo, da celi svet zna njüvo nepoštenost i lažnivost, ščejo vso krivdo spraviti od sebe i jo naložiti na tistoga, šteri je ne kriv. Na našoj stranki i na muslimanskoj so nikaj takšega slaboga ne mogli najti, zavolo česa bi mogli tevi dve stranki kriviti nepoštenja, zato so se z vsov močjov vrgli na Horvate, na Radiča i njegovi pristaše. Razbobjnali so po celoj Jugoslaviji i ešče zvün nje, razkričali so po vseh svojih zamazanih listih vse slabo, ka so mogli najti v teh petih letih zedinjenja i vse to so naložili na Radiča, da je on kriv. Obdužili so ga veleizdaje, da dela proti našoj državi, da se skrma vežje s sosidnimi državami i dela skrivne organizacije i zveze proti Jugoslaviji. To so razkričali i zapisali po vseh novinah radikalci i demokratje proti Radiči, samo zato, da bi druge države i celi svet mislo, da je Radič resan vreden, da ga včasi obesijo na prvo drevo. To so pa razglasili tüdi radikalci i njüvi podrepniki demokrati tüdi zato, da bi si malo vtišili düšnovest, štera jih peče zavolo njüvoga slaboga i nepoštenoga političnoga ravnanja i dela.

Ne bomo iskali, kelko je Radič kriv i kelko ne. Gotovo je, da on ne vodi dobre politike. To pa ne smemo tak misliti, da dela naravnost proti državi, ar tüdi on šče sedanja i mogoče ešče vekšo i močnejšo Jugoslavijo. Njegova politika pa je jako slaba za ljudstvo, či vidi, da je kakša mala nevarnost za njega. Kakpa lepše je

doma sedeti i dobro jesti pa piti i pošilati svoje plačane agitatore okolik, da norijo ljudstvo, kak pa iti v Beograd i tam celi den v parlamenti sedeti, premišlövati, kak je bogše gučati i delati za ljudstvo. Kriv je zato Radič s svojov lenobov, da se nam slabo godi, ali vlada ga duži sčista nekaj drugoga. Poslala je zato Radiči že dvakrat poziv, naj v 24 vürah zapüsti našo državo, ar ga ovak zgrabijo, ga zaprejo i mogoče obesijo. Poslala je vlada vse puno policistov, žandarov i detektivov v Zagreb i druge horvatske kraje. Resan so začnóti tej preiskavati na vse strani, ali dozday so ne mogli nikaj takšega najti, ka bi sveočilo veleizdajstvo Horvatov. Ar se je vlada s tem osramotila i s tem tüdi veliko škodo napravila za našo državo pred drugimi državami, štere vidijo, da se pri nas ne vlada pravično, da pri nas vlada nasilje. Zato bo gotovo moglo precí krivih i nekrivih trpeti, da si vlada opere roke kak si je oprao Pilatuš. Ali s tem zato nedo zakriti i oprani njeni grehi do horvatskoga i slovenskoga naroda. Zday gda se vsakša država skrbi, kak bi napravili lepši mir med svojimi državlani, kak bi njim zagvišala lepše življenje, se pri nas dela ravno naopak i zato je naša domača politika zapletena, nejasna; vlada sama ne ve, ka dela i kak bi naj delala, ar nema mirne düšne vesti. Vsakšega človeka se poslüži, šteri se joj ponüdi za lepe peneze, da bo opravlaó grdi poseo izdajati, denuncirati i lägati. Ali ravno to ravnanje vlade, štero je zday jako slabo za nas, nam bo prineslo zmago, ar ne samo naši ljudje, nego tüdi vsi pametnejši politiki drugih strank i tüdi drugih držav vidijo, da je najbogša politika, da je najpoštenejše delo

i ravnanje naše stranke. Zato so začnóli že hvaliti pridnost i dela pa tüdi vučenost i zmožnost naših poslancov. Naše ljudstvo pa, posebno slovensko i horvatsko vsigdar postaja bole i bole politično zrelo, se renda okolik naše stranke. S samo naednok pride čas, zaželeni den, gda bomo slavili zmago našega ljudstva, zmago avtonomije.

Svetovna politika.

V Italiji so sprejeli novi volilni zakon, šteri je pa jako slab za naše tam živeče brate Slovenec, ar po tom zakoni mogoče niti ednoga poslanca ne bodo doibli. Pogajanja med našov državov i med Italijov so se pretrgala, ar se nikak nemrejo pogoditi za Reko (Fiumo). — Češki zvünešnji minister dr. Beneš posredüje med Angleži i Francozi, da se lepo poglihajo i dajo Nemčiji takše pogoje, štere lejko sprime, da se tak postavi v red to pitanje. Tüdi se trüdi Češka, da bi pripravila lepše prijateljstvo med Malov Antantov i Madjarskov. — Madjare podpirajo posebno Angleži i Italijani. Mogoče bodo zday Madjari dobili posojilo od drugih držav, da si malo odpomorejo, ar jim dozday jako slabo ide. — Romunija i Polska sta sklenoli med seboj defenzivno zvezo proti Rusiji. — Grška je sklenola za njo jako lepi mir s Törki v Lazani, s šterim so tüdi Törki zadovoljni. — 28. toga meseca se sestanejo v najlepšem kraji Romunije v Sinaji zvünešnji ministri držav Male Antante. Tüdi se bode poveksala zveza med Jugoslavijov, Českov, Romunijov, Polskov, Grškov, pa tüdi z Bolgarskov i Madjarskov i Albanijov bodo stopili v Bogše, prijateljske odnošaje.

Glasi.

Slovenska Krajina.

Plemeniten dar je poslaó za naročnino Novin i M. Lista pa toga podporo Buček Alojz iz St. Lousa z Amerike. Poslaó nam je tri dolare. Prav srčna hvala.

Naročnino sterjajte širitelje. Samo za papir smo mogli plačati dvestojezero koron. Terjatve mamó velike, vsaki naj plača taki naročnino, to je naj kesnej do 1. septembra. — Letos se pontija veliki zgübiček, zato prosimo naročnike, naj hitro i redno plačajo to malo naročnino.

Marijini Listi pred novim letom páli skupno prido v ednoj knižici. Popišemo življenje blažene Terezije od Jezušeka zvane. Zato potripite dragi naročniki.

Molitvena kniga „Hodi k oltarskomi Svestvi“ se že štampa. V septembri meseci mo jo začeli razno pošiljati.

Papir za Novine nam sfaliváva. Prišo nam je toti do Radgone, ali nevemo, jeli mo ga mogli prek spraviti pravočasno ali ne. Če ga ne bi mogli, te bi ta številka Novin pa mogoče še prihodnja samo dve strani mela. To vzemite na znanje.

Za V. katoliški shod se je iz Prekmurja priglasilo osem dühovnikov.

Fabijola

ali

Cerkev v kätakombaj.

I. Mr.

Krščanska hiša.

Fabij je ne meo rad življenja na deželi, vesela družba i njeni guči so se njemi dopadnoli bole kak zeleni gaji i šümeči potoki, zato je ne hodo s svojov hčerjov iz varaša, jo je tüdi samó redko gda obiskao. Ešče veselih je bio, či je odišla, ar dokeč je bila ona doma, se je itak nekelko bojaó i se je ne godilo v hiži nikaj nepodobnoga. Gda pa je liči odišla v Kampanijo, so se začnóli zbirati okolik Fabija najhüši lahkoživci, noč i den so po hiži razgrajali razvüzdanci i igralci i se kotali okolik bogato prestretoga stola. Gda je pozvao Torkvata, si je šo iskat ešče druge goste, ka je ne bilo žmetno, ar so se njemi neštérni postopači — pojedneži sami nastavlali, da bi jih vzeó k večerji. Blüzi Titovih toplíc naleti med drevjom na

dva svojih pöznančov; ar šta se jako živo pomenküvala, jiva je ne šteo mešati i je malo počakao. —

„To poročilo je te resan istinsko?“ pita eden. —

„Telko je gvüšno, da so se prebivalci v Nikomediji vzdignóli nad kristjane i jim zažgali cerkev pred palačov. Casarov tajnik sam je pravo dnes mojemi očí.“

„Zadosta nóri so pa tüdi bili tej Kristjanje, da so nasredí najlepšega toga vara'a zožidali svojo cerkev. Lejko bi znali to, da se bo pravovörno ljudstvo prle ali sledkar zdígnolo proti njim.“

„Istina je to; tüdi moj oča pravi, da bi naj bili tej ljudje veseli, či jih dobrovolni casarje püstitjo pri miri. V kot naj bi se skrili i živeli tiho, ne pa pred palače stavili svojih cerkev i zato njim pa tüdi prav privoščim, či malo što te ptičke privleče na den i poleg toga ešče svojemi bankaši malo pomaga.“

„Istino gučiš! Pri tom zato ostane: gledala bova najprle, da zvediva za najbogatejše kristjane i pri tom bova eden drugoga podpirala

po svojoj moči. Potem si njüvo premoženje pošteno razdeliva med seboj. Kaj ne?“

„Ka pa!“

Zday pristopi Fabij.

„No, kak se kaj mate? Falvij? Že dva dugiva meseca sem vas ne vido. Dnes zvečer vas pozavlam k sebi k gostiji; tüdi vaš prijateo — Korvin mislim, naj pride z vami.“

Korvin je jako neprilično prikimao.

„Prav žao mi je, lepo se zahvalüjem,“ odgovori Fulvij, „nemrem, ar sem pozvani nekam inam.“

„E kaj! Vejnindri nete tak dobro jeli kak pri meni; küge pa znan tüdi nega pri mojoj hiži, da se je tak ogiblete od tistoga časa, da ste se malo pošükali pri obedí s Sebeščanom. Ali vam je mogoče zacumprala stara cumprinca? Povem vam, da je tüdi jaz nemrem viditi, že zdavna bi jo rad spravó od hiže, ali mislo bi, da bi vas bar kaj drugoga pripelalo v hižo. Vej sem dobre zapazo tisti večer, kak želno ste pogledüvali mojo tetico Agneško.“

Dale

V imeni pravice. „Szabadság“ list samostojnega Hartnera na stari recept te stranke v 8 sv. svoj številki kosmato laže. Piše najprej v članki „Robotmunka“, ka je za kuluk, to je za gospočno ali robotanje pri popraviljanji cest, glasalo 21 našij poslancov. To nesramno grdo Hartnerovo laž energično in odločno odbijamo od sebe i pričakujemo od g. Hartnera, či je poštenjak, ka to laž popravi. Istina je najprej to, ka je naša stranka i v odbori i v parlamentu v vlogi lepimi govori najostrej nastopila proti tomi krivičnomi zakoni i ednodušno proti njemu glasala. G. Hartner je ešče posebno naprošeni, naj v svojem listi to ogrizavanje popravi. Vü-pamo se, ka zmaga njegova pravicoljubnost i da zadoščenje našoj kmečkoj zvezi.

Zagrebski protokol i delitev zemlje. Dnes teden so objavile „Novine“ protokol sklenjeni med našov, Radičovov i muslimanskov strankov. Te stranke so zahtevale, ka se zemlja v Sloveniji, na Hrvatskom i v Bosni več ne deli med „srbske dobrovoljce.“ Tevi dve reči sta vüostale v dneštjedenskih „Novinah.“ Od toga je najprej guč, da se prepreči velka krivica, štero so delale srbske stranke s tem, ka so slovensko i hrvatsko zemlo delile ne hrvatskim i slovenskim siromakom, nego srbskim dobrovolcom. V Sloveniji je toti ne tolko krivice, kak na Hrvatskom i Bosniji. A vendar se je godila že tudi pri nas, v Prekmurji. V Gyertjanosti je dobo na priliko več plügov zemlje srpski dobrovoljec iz Hercegovine, naša sirota je pa odpadnola od nje. Od te krivice je guč v protokoli, ne pa od toga, ka siromak ne bi dobo zemlje. Ar ravno naša „Kmečka Zveza“ se potegüje najbolje za sirote.

V sveto hištvost sta stopila dnes teden g. Kralj od sv. Petra pri Maribori i gd. Karolina Pavel učitelica z Trnja. Zdavanje je bilo pri sv. Petri. Mladoženec je sestranec g. plebanoši pri Sv. Petri M. Štrakiša, mladožena pa sestra č. prednice šolskih sester v Žižkih. Svoje vrle učitelice svatbo pri Sv. Petri so z svojov nazočnostijov tudi počastili vlč. g. Čačič Jožef, pleb. z Črensovec. Mladomi pári želemo blagoslovljen, blaženi, miren hižni zakon.

V Zagrebi bo od 18. do 20. augusta euharistični shod. Tri dni bo z velikov slovesnostijov dragi Jezuš v oltarskom svestvi pozdravljen, moljen. Bode na stotine sv. meš, predge, spovedi, krasne procesije, odpustki. Slovenci so dobili cerkev sv. Katarine. Če bi dosta Prekmurcov šlo, bi tei ešče posebi edno cerkev dobili. Vožnja na železnici je polovična. Karta za shod košta deset dinarov. Okoli sto dinarov bo zadošta za vse potroše, a strošek si vsaki naj sebov nese. — Do dnes tjedna, to je do 5. augusta zglasite se v Črensovcih, ki ščete iti v uredništvu Novin.

Občni zbor kmečke zveze za celo Prekmurje se vrši 5. augusta v nedelo ob treh po večernici v dvorani velikoj pri g. Hubri. Vse Kmečke zveze naj pošljejo svoje zastopnike z celoga Prekmurja. Na zboru se vrši volitev novoga načelstva. Klekl Jožef, načelnik k. z.

Grad. Dnes teden se je vršilo tu z velikov slovesnostijov blagoslovljanje zvonov. Dva noviva zvona v teži do osem metrov je naročila fara v Ljubljani. Zvona meta jako lepi, prijeten glas. Koštala sta okoli tristojezero koron. Ta siromaška fara ne samo ka je to veliko šumo vüplačala, nego so bile občine, štere so do 600 Dinarov ešče več dale kak je bilo na vrženo na nje i so ništerni že lepe šume drage vole tudi ponüdili za eden veliki zvon, šteri bi sam tehtao do osem metrov. Naroda je okoli 6000 privrelo vküp. Po velikoj meši je šla procesija na marof po zvona. Zvün domačiva g. duhovnika so vodili procesijo ešče g. plebanoša od nedele i z Markovec, g. kaplana od Sv. Jürja i z Türnišć pa g. katehet iz M. Sobote. Pred procesijov so šli biciklisti, za njimi ognjegasci peški, banda od sv. Jürja i nešteta vnožina ljüdi. Dvoja četveroprežna kola sō vozila vsaka po en zvon, na vsakom künji je sedo en moški z belim šlarom okoli ram — sama kola pa vsa opletena i okinčana z vencu. Okoli zvonov sta stopila botra zvonov, šteriva sta tudi pogostila vnoge. Skoz krasnih slavolokov, med grmljenjom možarov, pri sladkih glasaj igre so se spravili zvonovje pred cerkev. Predno bi se gor potegnoli, so g. Lejko, domači kaplan držali genljivo predgo o pomeni zvonov. — Zdaj že zvonijo grački zvonovje i davajo hvalo vsem darovníkom i ki so meli trüde okoli njih — z ednim pa tudi opominajo drüge bogate fare: ka so mogli Gračarje — siromacije, jezero bole morete vi bogatci. — Zvoni zvonite! K Bogi vabite!

Sol. Po prizadevanji poslanca g. Klekna je dobilo Prekmurje monopolno sol in to Dol. Lendava en vagon. Da se z monopolnimi stvarmi

ne more in ne sme verižiti je menda že vsakom culukaferji znano, le D. Lendavski trgovci — z eno častno izjemo — toga ne vedo. Vajeni so računati, seve za svoj žep, že tako dobro, da tudi če imajo 50% dobička — kot jim je to en pošten D. Lendavski trgovec dokazao — še vedno gor plačajo. Celo zadevö dobi sodišče v roke i radovedni smo, kakši bo končni račun. Čüjejo se tudi radi razdelitve različne pritožbe. Ali so vpravičene ali ne nevemo, dobro bi pa bilo, da bi se financa za to malo interesirala in če je na tem kaj resnice naj zvejo to tudi višje inštanca, kajti ni vse eno, kakši možima monopolne stvari v rokah Razdelitev naj bo pravična in taka da se vsak čas lahko izvede kontrola že iz vzroka, ker obstoja možnost — oprostite gg. D. Lendavski trgovci zaupamo Vam mnogo — da se čez nekaj pojavi ista sol samo z razločkom, da se takrat ne bi prodajala pa 14 nego po 20 koron.

Ka je vse mogoče v Lendavi? Uh! strašna vročina, idemo se kopat; že je večer, ali jaz naprej, junaško stöplem po Lendavskom trotuari. Ka ednok srečam prijatela; pita me, kama idem. — „Kopat se.“ — A on mi pravi, naj idem z njim. Hajdal Naednok mi pravi: „Čakaj!“ Jaz po stanem nikaj slaboga ne misleči. Naednok pa skočim, ves sam moker! Tuš! Vedro je, a dešč po meni, gor pogledam — stan največkšega gospoda, no na srečo nesem nikše dühe čüto. Hvala Bogi voda je čista. To je samo v Lendavi mogoče, ka se človik na cesti tušira. Priporočam publiku, da tak lepe prilike v teh vročih dnevah ne zapüsti. Za tuš se zvedu v bližini okrajnoga glavarstva. — Jeli ešče izda, kaj mogoče v Lendavi? Hml! Kak nebi pa tu je vse mogoče, znam ka ste radovedni, pa hajda, da znate vsi, ne samo jaz: Ednok kesno po noči idem poleg kavarne „Korona“, na ednok prebledim; tu je revolucija; strela se, breči se kak na fronti — začeo sem brečati: „policija, policija!“ Na ednok pribižita dva žandara, za njima pa Dani bači, v ednoj roki drži sablo, v drügoj pištolo. — Žandari puške dol — na juriš! hahaha! tisto ka sem jaz čüto, je ne bilo strelanje, nego je ravnostiti čas natak arpirao šampanjce! Zdaj sem več dobo korajžo. Pa pravim, dečki, naprej! vü stemi lumpi, ka motijo nočni mir! Gda Dani bači pogleda nad okno i mi pravi: „nem szabad“ notri je „železna roka Pribičevića, — znate što? detektiv Hajdukovič!“ Amen! vse je gotovo. — Samo za par dni se mi toži natak, ka je g. Hajdukovič potrošo 12200 koron; odišeo, pa nikaj plačao aij zdaj ga ne ve gde iskati. Či mi ne vörjete, pitajte natakara pri „Koroni“, da je od g. Hajdukoviča dozday ne dobo niti filera. — Pa ešče nekaj! Opozarjam gosp. gostilničara, da je eden gospod do dnešnjega dneva gostilničar v D. Lendavi imenüvani za namestnika okr. glavara vrhovnoga inšpektora i nadzornika reda i čistoče v gostilnah v D. Lendavi. Že je prevzeo svojo službo z največkšov strogotijov. Da je to istina, Vam samo to povem, da je te gospod v ednoj gostilni klečao i viziterao pode, či so čisti. Zato pravim, gostilničarje, držite čistočo, da nede mela z vami palik sodnija poslal — Za dnes dosta, ali naskori se vidimo. — Redivivus.

Invalidi, vojne dovce i sirote že ščete dobiti trafiko, vložite prošnjo na: Invalidski odsek v Ljubljani. Na prošnji i priloge ne trebe štampilna. Vsem trgovcom, ki neso invalidi, se je vzela trafika i da se gornjim. I če se tej v ednom meseci ne javijo, trgovci obdržijo trafike. K prošnji se more pridjati 1) svedočanstvo od lepoga obnašanja, 2) da slobodno razpolaga z prostorom, gde se odpre trafika, 3) da je invalid vojna sirota ali dovica, 4) izkaz od familije, 5) zdravinski list, 6) siromaško svedočanstvo, 7) obvezna objava da bo trafiko sam oskrbljavao ali njegovi domači, ne pa kakši trgovec ali ostarjaš.

„Zakaj Korošcovi bole ne poštlüjejo Prekmurja“ pita Mörska Krajina. Pitamo g. Kührara, v kom je pokazala Korošcova stranka samo piknjico nepoštjenja do Prekmurja? Lejko stem, da se ona i jedino ona bori za pravice našega ljüdstva? G. Kührar mejte vi kuražo i etak pitajte: Prekmurje ma dosta nevol ešče izdak kak lani i predlani. Lani i predlani so ladali Kukovcovi demokratje z radikali, kakši sam bio i jaz do zadnjega dneva predvolitvami, zdaj pa ladajo sami radikali, kakši sami jaz postao zadnji den pred volitvami, se zna da oboji za peneze. — Zakaj tevi dve stranki nesta odvzeli i še zdaj neodvzemeta nevole Prekmurja, gda sta tevi mele i mata i samo njevi moč? I zakaj ne podpiramo vsi Korošcovo stranko, štera se tak junaško bori za naše pravice? Tak bi mogli pitati vi g. urednik „M. Krajine?“

Vmrli so pri sv. Bedeniki g. Faflik Karol oča tamošnjega g. plebanoša. G. plebanoši i celoj družini izrazimo naše najglobše sožalje — pokojnoga düšo po zročimo v molitev vsem dobrim düšam. — Naj v miri počiva.

5000 dinarov štrofa je mogeo plačati vrednik Mörske Krajine, markišavski Kührar, za to, ka se je odao radikalnoj stranki.

Podragšajo se pošte za inozemstvo s prvim avgustom. Pismo vü z naše države, bo koštalo 3 dinare, karta 6 koron.

V Dobrovniki se je prejšnji teden zgodila strašna nesreča. Edna dekla je seno pala na štalah i je po končanom deli skočila dol na gümlö na seno. Ali v seni notri so bile železne rasoje, v štere se je zadela z glavov tak nesrečno, da joj je eden rasoje šo pri oki notri v glavo i odzaja vü. Samo 24 vür je šče živila v strašnih mokah i bolečinah.

V Dolini je streia vdarila v ednoga človeka i ga je k mesti bujla.

Vso dečo za V. kat. shod vodi bogojinski plebanoš g. Bašša, pošta Dobrobnik.

Država.

Toča je na vlogih krajih Slovenije, posebno pa na Kranjskom, Štajarskom i Medjimurji vničila vse letošnje pridejke. Strmeno je na polih zmlatila, kukorco i mlado setev do zemle stukla, po goricah pa tak zmlatila trsje, da de se 3—4 leta poznalo.

Najvekši neprijateo Horvatov je bio i je bivši Madjaron, zdaj pa demokratski poslanec Pribičević. Za njim pa je bio pravi izdajalec vsega jugoslovanstva Gagliardi, šteromi pa je zdaj naša vlada dovolila, da sme prebivati v Zagrebi, ar je — radikalec. Glizday do meli pri nas vso moč v rokah madjaroni, nemčurje i italjanašji. O srečna Jugoslavija!

V Trbovljah i Zagorji i sosidnih premogokopih štrajkajo delavci. Pravijo, da bo štrajk trajao najmenje dva tjedna. Gučao sem s temi delavci. Bili so vsi raztrgani i višivi, zamazani kak ciganje i sühi, da so jih bile same čunte. Pravili so, da so vsakši den delali 12 vür, od 6 do 6 brez toga, da bi meli najmenje časa za obed. Dobivali so 15 koron na den. Zdaj so stopili v štrajk i vüpajo, da bodo dosegnoli lepše plače i lepše ravnanje z njimi.

Najšli so že vse štiri trupla duhovnikov, šteri so se te dneve vtopili v Dravi, i so jih pokopali.

Prvo grozdje v Novom Sadi se odavle po 28 dinarov kila.

V Ptüji se je 11. toga meseca vršila redka slavnost. Ob 7. vüri zajtra je bio krščien musliman Assin Šahmaniju, ki je dobo ime Alojzij. Po krsli je sprijao sv. obhajilo, po obhajili pa se je zdao z gospodičnov Ludinilov Senčar.

Svet.

Na Francosko se je odpelalo na katoliške mednarodne (svetovne) tekme 200 Orlov iz Československoga.

Eden plügv zemle na Madjarskom košta 2 i pou milijonov koron.

Deset največkših bogatašov sveta. Najvekši bogataš vseh časov i krajov je Amerikanski H. Ford, šteri ma v fabriki za avtomobile vsakše leto 119 milijonov 3 jezero dobička. Gotovih penoz pa ma 2 milijardi, 380 milijonov dolarov. Za njim pride amerikanec Rockefeller, šteri ma 500 milijonov dolarov, Anglež vojvoda Westminsterki ma 200 milijonov dolarov. Sir Bazil Zaharov 125 milijonov dolarov, Nemeč Stinnes 100 milijonov. O. Rockefeller 100 milijonov, baron Mitsui 100 milijonov. Izda se ne ve, kelko má Amerikanec Valker, šteri je tudi eden največkših bogatašov. Indijski vladar Barodi ma 125 milijonov dolarov.

Cene v Maribori: govedina od 76 do 100 koron kila; teletina od 80 do 100 K kila; svinjina prekajena od 120 do 160 K kila; friška svinjina od 148 do 160 K kila; mast 140 K kila. Jaboka 48 K kila, grüške 80 K kila, trnoslini 80 K kila, marulice 96 K kila, breskvi 96 K kila. Goska 250 K, par picekov 170 do 300 K, kokoš 250 K, liter kapušćic 30 K, liter mleka 14 do 16 K, jajce 5 do 6 K, grozdje 160 K kila, novi krumpli 4 do 5 koron kila.

Državne cene penoz za mesec julij: 1 francoski frank 5 D 30 p, 1 taljanska lira 3 D 90 p, 10 rusoski rublov 1 D, 1 dolar 85 D, 100 nemških mark 7 par, 10 romunskih levov 4 D 20 p, 1 češka korona 2 D 60 p, 100 avstrijskih koron 12 par.

Naprodaj gostilna

Marije Halbarth Murska Sobota, Lendavska ulica 37.

Naročte si „Novine!“

5. katoliski shod v Ljubljani. (25.—28. avg.)

Katoličani Slovenije!

Naš veliki dan, največja manifestacija slovenskega ljudstva dosihdob, nedelja 26. avgusta, se bliža! Kako smo pripravljeni nanjo?

Od 1. decembra l. so najbolj poklicani in večji gospodje razmišljali in sklepali o tem, kakšne resolucije naj predlože 5. katol. shodu, da jih sprejme ali popravi in ž njimi pred celim svetom izpove, kako hočejo katoliški Slovenci imeti urejeno svojo družino, šolo, državo, kaj smatrajo za pravo in dobro, kaj pa zavračajo kot zlo. Ta številna posvetovanja so srečno končana in na podlagi resolucij izdelujejo govorniki svoje slavnostne govore za katoliški shod.

Odsek za zunanje priprave je vodil z vneto daljne priprave za urejen in nemoten potek zunanjih zadev: priglaševanja, dovoza, sprejema, nastanitve, prehranjenja, odhoda udeležnikov, za red in varnost, za točen in lep sprevod, službo božjo, zborovanja i. t. d. Pevska zveza organizira veličasten nastop pevcev (do 1500) pri sv. maši, Orlovska Podzveza nastop Orlov in Orlic v sprevodu (3500) in pri telovadbi (2500) v stadionu, ki se gradi nasproti topničarski vojašnici. Slično se pripravljajo vse druge naše organizacije.

Spored 5. kat shoda je izdelan, le male izpremembe utegne še potreba izsiliti. Da ne bo zmede, naj krajevni odbori pazno slede objavam v „Slovincu“; velja vedno zadnja vest, ker izpremenjene razmere včasih zahtevajo izpremembe v sporedu.

Po dosedanjih prijavah (iz nekaterih krajev še ni bilo izvidnic nazaj!) moramo soditi, da zbere 5. kat shod v Ljubljani od 70 do 100000 ljudi za glavni dan 26. avgusta. Tako ogromno število bo mogoče v redu premikati le, če se vsi krajevni odbori in vsak posameznik točno ravna po objavljenih navodilih, se omeji v zahtevah in posebnih željah, ne išče le lastne udobnosti, ampak se žrtvuje v korist skupnega cilja: pokazati svetu urejen nastop armade za čast božjo in pravi blagor naroda.

Glavne točke spreveda za vse udeležence so: zbiranje za sprevod (prvi še pred 6. uro), sprevod (bo treba iti v dveh sprevodih, da prihranimo čas!) 7. do 9. ure, sveta maša (Kongresni trg) 1/2 10.—1/2 11. ure, zborovanje (Kongresni trg) 1/2 11.—12. ure (pozdravi, dva govora). Popoldne ob 1/2 3. uri v vseh ljubljanskih cerkvah pobožnosti za Marijine družbe, misijone, III. red, evharistična, sv. Cirila in Metoda, za dijake in za vojake, ki so se srečno vrnili iz svetovne vojne (ker nimajo posebne organizacije, opozorite posebno te može in fantje, da imajo shod v garnizijski cerkvi sv. Petra, potem gredo na pokopališče k sv. Križu obiskat padle tovariše). Ob 4. uri bo orlovska telovadba v stadionu na Dunajski cesti. V ponedeljek in torek se vrše zborovanja odsekov, vsak večer, počenši s soboto, bodo prireditve za oddih in razvedrilo v gledališčih in dvoranah.

Dosegli smo pri železnici, da bo poskrbela za toliko vlakov, kolikor jih največ more voziti na progah v Ljubljano in nazaj zlasti neposredno pred in po nedelji, da ne bo treba prenočevati desetisočem v mestu. Ker bi udeleženci iz oddaljenih krajev Štajerske in Dolenjske radi ta čas obiskali tudi Marijo na Brezjah, smo za iste ugodnosti skrbeli tudi zanje. Vožnja bo za polovično ceno od 22. do 31. avgusta na vseh vlakih in v vseh razredih na podlagi izkaznice, ki jo morate dati žigosati 26. avgusta v Ljubljani Pripravljalnemu odboru.

Hrano najbolje vzamete za 26. avgust s seboj; pa tudi v gostilnah in posebnih kuhinjah poskrbljeno. Podrobnejše informacije še dobite.

Stanovanje stane: v hotelih sobe z 1 posteljo od 22.50 do 30 Din, z 2 posteljama od 35.60 do 57 Din, privatno nekaj ceneje, skupno ležišče na slami 2.50 Din za enkrat. Prijave za stanovanje na naslov: ravnatelj I. Jeglič, Ilirska ulica 27, Ljubljana. Navedite: kdo, katere dneve, kakšno ležišče!

Izkaznice za polovično vožnjo in brezplačen vstop k vsem zborovanjem in za stolišče na telovadišču, se po 10 Din, 15 Din (obenem za pot na Brezje in Bled) in 25 Din (častne za

premožnejše in za dobrotnike). Pošiljamo jih na naslove župnih uradov za krajevne odbore v številu, sorazmernem številki prebivalstva in priglasov. Ž njimi takoj začnite živo agitacijo, da čimprej vse prodaste in imate čas, še novih naročiti in razpečati do 10. avgusta, ker moramo ta čas železnici sporočiti število potnikov, da bo mogla pripraviti vlake, mi pa razglasiti čas vožnje.

Pozneje priglašeni najbrž ne dobe mesta na vlakih!

Na Brezje ne boste mogli vsi na en dan! Le enotirna železnica vodi tja in je obremenjena z več rednimi vlaki. Svetujemo, da se posamezne okolice na Štajerskem (morda dekanije) dogovorno priglasijo vsaj do 10. avgusta semkaj za posebne vlake, ki bi vozili skozi Ljubljano že pred soboto na Brezje ter prišli nazaj v Ljubljano v soboto zvečer ali po polnoči, nazaj domov pa bi odšli po 7. uri v nedeljo zvečer. Oddaljeni Dolenjci pa bi šli lažje na Brezje v ponedeljek zjutraj. Glavno hrano bi morali vzeti s seboj v nahrbtnikih (tudi brezalkoholne sladilne pijače, da ne bo zamud vsled iskanja vode!).

Da bo lažje zanesljivo ustreči božjepotnikom na Brezje (Bled) in se izogniti gnječi v Ljubljani, odredimo po nasvetu mariborskega Pripravljal. odbora: Kdor se doma priglasijo za Brezje (Bled), naj plača polovično vožnjo za pot Ljubljana—Otoče 10.50 Din, krajevni pripravlj. odbori naj pošljejo do 6. avgusta nam denar in število priglašanih, mi pa kupimo pri železnici listke in jih pošljemo krajevnim odborom za razdelitev med priglašene. Kdaj bodo najlažje šli tja, sporočimo, ko uredimo z železnico vožni red. To bo mogoče po 10. avgustu, ko zaključimo priglaševanje.

Spominske podobice po 1 Din pošiljamo obenem z izkaznicami. Vsak udeleženc (tudi drugi jo lahko kupijo) naj jo ima in shрани v spomin, pri sv. maši jo bo rabil. Preberite in premislite doma večkrat besedilo, naučite se peti himno katolikov vsi!

Natančen spored bo sredi avgusta objavljen v časopisih in razposlan na posebnih listih krajevnim odborom.

Poučite udeležence o legi in znamenitostih Ljubljane, središča Slovincov! Naročite pri Pripravljal. odboru Načrt Ljubljane (po 7, 9 in 10 Din) s seznamom ulic in javnih poslopij. Na podlagi načrta, te okrožnice, spisa v Vestniku SKŠŽ št. 7 in časopisnih objav naj poznavalci Ljubljane predavajo o 5. katol. shodu. Ta predavanja ter prodaja izkaznic in spominskih listov bo najboljša agitacija za udeležbo! Na svojo pest, brez vednosti Pripravljal. odbora ne naročate vlakov, da ne zamašite prog in ne zmedete načrtov, ker bo železnica v nočeh sobota—nedelja—ponedeljek imela silno težko delo. Organizirani se poslužujte le posebnih vlakov!

V sprevodu koraka na čelu Orel in najbrž tudi konjeniki v narodnih nošah. Pridite zlasti v narodnih nošah (harmonike so izključne), gasilci v svojem kroju! Vsaka organizacija (Orli, društva, Marijine družbe itd.) naj ima gotovo svojo zastavo ali prapor, vsaka župnija vsaj eno malo cerkveno bandero. Razen par organizacij, ki korakajo skupno, bodo udeleženci iz vsake dekanije korakali v eni četi, razdeljeni v oddelke duhovnikov, županov in obč. odbornikov, narodnih noš, mož in fantov (vojaki skupaj), žen in deklet. Iz okolice mesta (do 15 km) naj bi prišli konjeniki v narodni noši, kolesarji in okrašeni vozovi s pevkimi zbori, ki pojo v sprevodu. Vsaka dekanija bo morala imeti nekaj svojih rediteljev s seboj (12 cm širok bel pas na levi roki) in napisno tablo. Pripravite se na to!

Natančnejša navodila izdamo v časopisju ali 3. okrožnici. Toda ne čakajte jih, ampak pripravljajte se takoj po teh navodilih, da ne bo prepozno! V časopisju še ne pišemo veliko, ker imamo dosti organizacij in krajevnih odborov, da vrše agitacijo in priprave; tudi bi pre zgodnje objave morali morda izpreminjati, kar bi povzročilo zmedo. Organizirani naj se drže navodil svojih central v okviru naših odredb

Odgovor ministra vojne na pitanje nar. posl. Klekl Jožefa.

Narodni poslanec Klekl Jožef so na ministra vojske i mornarice sledeče pitanje postavili: „Slovenski vojaki 22. pešpolka se pritožujejo in tudi drugi, ki služijo v Makedoniji, da jako škodljivo vpliva na nje nevajeno podnebije. Slabijo i boljšejš i zednim se pritožujejo, da po nedelah i svetkah morejo delati (jarke kopati itd.)

Čast mi je pitati gospoda ministra:

1. Ma li volo naše vojake po nekom določenom časi premestiti v kraj, šteroga potnebja so vajeni i na njuvo mesto dirigirati (premestiti) druge, da ne skušajo samo edni nego i drugi neugodnosti Makedonije?

2. Šče li g. minister po nedelaj i svetkaj dati popolen dopust vojakom i šče li ostro kaštigati oficire, šteri zagrešijo proti Vašim ukazom?

3. Šče li g. minister poskrbeti duhovnike r. kat. vojakom, da tej po nedelaj i svetkaj obiskujejo sv. mešo i da na leto bar ednok opravijo najostrej predpisano sv. spoved. Prosim pismen odgovor.

G. minister je odgovoril sledeče:

„Jako malo število vojakov Slovincov je zbeležalo, šteri služijo v Makedoniji. Tak v 21. 22. in 23. pp. v dvema pukova Vardarske artilerijske brigade, v Vardarskoj bolničarskoj i neboračkoj četi i marvenoj bolnici, je zbolelo v ednom leti (od 1. VII. 1922. do 1. VII. 1923.) vse vkup 66 Slovincov, od šterih je samo eden vmro od zvuzganja pluč. Posebno v 22. pp. šteroga g. poslanec posebno povdarja je zbolelo v povedanom vremeni 5 Slovincov. Tak je v celoj Vardarskoj divizijskoj oblasti zbolelo 66 Slovincov. Tak malo število betežnij vojakov ne zahteva stvarne potrebe za njihovo premeščenje v druge kraje. Pri razdelitvi regrutov se gleda na to, da se čim menjše število slovenskih regrutov, pošle v garnizone po Makedoniji. Ta se pošila najmenje Slovincov. I tak se bo postopalo tudi i v naprej, ka so najbolje oddaleni.

Ka so tiče delanja po nedelah i svetkah, sam jaz pred tem pitanjom izdao naredbo F. Č. Br. 20. 512. od 21. maja t. l., štera je natiskana v Službenom Vojnom Listi, št. 24., s šterom sam najostrej zabrano vsakše delo po nedelah i svetkah. „Nego naj bo nedela istinski počitek za vse oficire i redove.“

Minister vojne i mornarice
general PEŠIČ.

Ar so g. poslanec na prvó pitanje, ne dobili zadovolivoga odgovora, na tretje pa nikšega, tede ponovili svoje prizadevanje za naše vojake. A iz že danoga odgovora pa se vidi, ka naši vojaki većinom ne bodo služili v Makedoniji i ka po nedelah i svetkah majo izprošen mir i počitek.

Da se od živinske küge prizadetim našim ljudem pomore, so naš g. poslanec Klekl intervenirali pri ministri za kmetijstvo, da se lanjska podpora podigne na 50.000 Din. V novóm proračuni se je za lanjsko nesrečo tudi poskrbelo, ar je finančni minister dovoló kredit za izplačanje.

Pazka!

Pazka!

Oda se mlin z dvema parama kamnov, 1 valek mašin za olje, žagovenicjanka i edna cirkulanka, stanovanjsko i gododarsko poslopje, 2 plüga zemle, stalna vodna moč.

Cena 350 jezero Din.

Prometna pisarna „Slivar,“
Ljutomer, Stari trg 47.

JOŽEF NEŠKUDLA v Cic. — Jablom n|Orl, Češka ustanovljeno l. 1810. pošilja v predobroj kakovosti vse cerkvene obleke, kazule, pluviale, dalmatike, antependije, cerkvene bandere, društvene zastave predvsem orlovske, kelihe, ciborije, monštrance i vse posode iz kovine. Stare obleke se umetno i fal popravijo. Kelihi se za ceno od 800 Din. naprej pozlatijo. Vse reči se bodo brez carine dopošiljale. Za celo Jugoslavijo je zastopstvo pri:
JAROSLAV NEŠKUDLA,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Prvovrstna vina se dobijo po najfalejši ceni pri rankovskom poštari JANEZ TITANI v Črnelavcih hiš. štev. 33.

Kraleski notar

Ferdo Križan v M. Soboti
ma svojo notarsko kancelarijo od 13. julija naprej v občinski (varaškoj) hiši.

Staro lito železo
kupujejo po najvišjih cenah
STROJNE TOVARNE in LIVARNE d. d.
v Ljubljani.
Podpirajte „NOVINE“!